

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки і управління

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки і управління

 Віталій КАРПЕНКО

Підпис Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

2023 р.

СІЛАБУС

Навчальна дисципліна **Інвестування**

Освітньо-професійна програма **Фінанси, банківська справа та страхування**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(и)	Доценко Інна Олексіївна
Профайл викладача	https://fbss.khmnu.edu.ua/doczenko-inna-oleksiyivna/
E-mail викладача(ів)	dotsenkoi@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=362
Навчальний рік	2022-2023
Консультації	Очні: середа, 1-ша пара, 4-101 онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Курс	Семестр	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Кредити ЕКТС	Години	Аудиторні заняття				Семінарські заняття	Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
						Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття						
О	Д	3	6	5	150	72	36		36		78			+	

Анотація дисципліни

Дисципліна «Інвестування» є однією із фахових дисциплін і займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування».

Пререквізити: основи фінансової математики та фінансової статистики; економіко-математичні методи і моделі; фінанси підприємств; **кореквізити:** фінансовий ринок; фінансово-аналітичне дослідження діяльності інститутів фінансового ринку.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та складні завдання щодо ефективного вкладання фінансових ресурсів у різні об'єкти інвестування та оцінки інвестиційної привабливості тих чи інших інвестиційних об'єктів.

Завдання дисципліни. Формування загальних та спеціальних компетентностей щодо теоретичних та методологічних основ інвестиційної діяльності, навичок оцінки інвестиційної привабливості та ефективності інвестицій.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: **оволодіти** теоретичними знаннями щодо сутності концепції вартості грошей в часі, змісту процесів нарощування та дисконтування, порядку оцінювання грошових потоків з нерівними надходженнями та рентних платежів; **набути** навичок розрахунку майбутньої та поточної вартості грошових потоків, визначення майбутньої та теперішньої вартості анuitету; **вміти** розраховувати

поточну вартість акцій, облігацій та оцінювати доцільність їх придбання, оцінювати ефективність операцій з цінними паперами; **знати** показники оцінювання ефективності інвестиційних проєктів, статичні та динамічні методи оцінювання інвестицій.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ тижня	Тема лекції*	Тема практичного заняття*	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Год.	Література
1	2	3	4	5	6
1	Теоретико-методичні основи інвестування	Теоретико-методичні основи інвестування	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1, підготовка до практичного заняття.	7	[1, с. 5-12; 2, с. 9-20; 5, с. 32-34]
2	Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності	Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 22-33; 2, с. 20-32; 6, с. 19-37]
3	Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності	Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 22-33; 2, с. 20-32; 6, с. 19-37]
4	Інвестиційний ринок та інвестиційна привабливість	Інвестиційний ринок та інвестиційна привабливість	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3, підготовка до практичного заняття.	7	[1, с. 12-20; 6, с. 37-40]
5	Фінансові інвестиції	Фінансові інвестиції	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття (розв'язування задач).	4	[1, с. 47-53; 2, с. 111-130; 6, с. 105-133]
6	Фінансові інвестиції	Фінансові інвестиції	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4, підготовка до практичного заняття, виконання домашнього завдання (розв'язання задач)	4	[1, с. 47-53; 2, с. 111-130; 6, с. 105-133]
7	Реальні інвестиції	Реальні інвестиції	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до практичного заняття (розв'язання задач)	4	[1, с. 34-39; 2, с. 52-57; 5, с. 55-58]
8	Реальні інвестиції	Реальні інвестиції	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5, підготовка до тестування.	4	[1, с. 34-39; 2, с. 52-57; 5, с. 55-58]
9	Інновації як об'єкт інвестиційної діяльності	Інновації як об'єкт інвестиційної діяльності	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 47-53; 5, с. 57-84]
10	Інновації як об'єкт інвестиційної діяльності	Інновації як об'єкт інвестиційної діяльності	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 47-53; 5, с. 57-84]
11	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 55-67; 2, с. 99-111; 6, с. 159-182]
12	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 55-67; 2, с. 99-111; 6, с. 159-182]
13	Інвестиційні проєкти	Інвестиційні проєкти	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 84-102; 3, с. 43-75; 6, с. 58-61]
14	Інвестиційні проєкти	Інвестиційні проєкти	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8, підготовка до практичного заняття (розв'язання задач).	4	[1, с. 84-102; 3, с. 43-75; 6, с. 58-61]
15	Оцінювання ефективності інвестицій	Оцінювання ефективності інвестицій	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до практичного заняття (розв'язання задач).	4	[3, с. 85-124; 2, с. 72-86; 6, с. 63-72]

1	2	3	4	5	6
16	Оцінювання ефективності інвестицій	Оцінювання ефективності інвестицій	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9, підготовка до практичного заняття (розв'язання задач).	4	[3, с. 85-124; 2, с. 72-86; 6, с. 63-72]
17	Іноземне інвестування	Іноземне інвестування	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до практичного заняття.	4	[1, с. 69-82; 6, с. 335-372]
18	Іноземне інвестування	Іноземне інвестування	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10, підготовка до тестування.	4	[1, с. 69-82; 6, с. 335-372]

Примітка. * Лекції і практичні заняття проводяться щотижня по дві години

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, освітній програмі та навчальному плану. Студент зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття студент зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвідувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять студент має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набутті особою знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (вебсайт Університету (<https://khmnu.edu.ua>): розділ «Нормативні документи», рубрика – «Положення», сторінка – «Положення про організацію освітньої діяльності»).

Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за чотирибальною шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. При оцінюванні знань студентів використовуються різні засоби контролю, зокрема: усне опитування; засвоєння теоретичного матеріалу з тем перевіряється тестовим контролем; якість виконання, набуття теоретичних знань і практичних навичок перевіряється шляхом розв'язання задач. Оцінка, яка виставляється за практичне заняття, складається з таких елементів: знання теоретичного матеріалу з теми; вміння студента обґрунтувати прийняті рішення та розв'язувати задачі.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна, індивідуальна робота		Семестровий контроль (іспит)		
Усні відповіді (мінімальна обов'язкова кількість оцінок)				Розв'язування задач (мінімальна обов'язкова кількість оцінок)		Тестовий контроль		
Підсумковий контрольний захід								
1	2	3	4	1	2	1		
ВК: 0,25				ВК: 0,25		ВК: 0,1		ВК: 0,4

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом (може бути інший варіант). Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 20.

Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою. Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту, представлена у нижченаведеній таблиці.

Відповідність набраних балів за тестове завдання вітчизняній оцінці

Сума балів за тестове завдання	1–10	11–12	13–15	17-20
Оцінка	2	3	4	5

На тестування відводиться 20 хвилин (для закритої форми тестів – по одній хвилині на кожне завдання). Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. При цьому усі графи для відповідей мають бути заповнені цифрами, що відповідають правильним, на погляд студента, відповідям. Через 20 хвилин студенти здають викладачу завдання з талонами відповідей. Викладач на наступному занятті оголошує результати тестування. Тестування студент може також пройти і в он-лайн режимі в модульному середовищі MOODLE.

Якщо студент отримав негативну оцінку, то він має перездати її в установленому порядку, але обов'язково до терміну наступного контролю. У випадку, коли студент не виконав індивідуальний план з дисципліни у заплановані терміни без поважних причин, то під час відпрацювання заборгованості при позитивній відповіді йому виставляється

оцінка «задовільно».

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна шкала балів	Інституційна оцінка	Критерії оцінювання	
A	4,75-5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок.
B	4,25-4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками.
C	3,75-4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками.
D	3,25-3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією.
E	3,00-3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00-2,99	2	Незараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00-1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни.

Питання для самоконтролю результатів навчання

- 1 Визначте характерні ознаки економічної категорії «інвестиції».
- 2 Визначте ознаки за якими класифікують інвестиції.
- 3 Визначте зміст інвестиційної діяльності та інвестиційного процесу.
- 4 Визначте перелік показників, які характеризують інвестиційну діяльність на макrorівні.
- 5 Визначте перелік показників, які характеризують інвестиційну діяльність на макrorівні.
- 6 Дайте характеристику інвестиційного ринку, визначте його основних учасників.
- 7 Визначте сутність інфраструктури інвестиційного ринку.
- 8 Дайте характеристику складовим інфраструктури інвестиційного ринку.
- 9 Охарактеризуйте права та обов'язки інвесторів та учасників інвестиційної діяльності.
- 10 Визначте функції держави як суб'єкта інвестування.
- 11 Охарактеризуйте напрями інвестиційної діяльності індивідуальних інвесторів в Україні.
- 12 Охарактеризуйте напрями інвестиційної діяльності компанії (фірми).
- 13 Охарактеризуйте напрями інвестиційної діяльності комерційного банку.
- 14 Визначте основні функції страхової компанії на інвестиційному ринку.
- 15 Визначте та охарактеризуйте діяльність інститутів спільного інвестування.
- 16 Визначте та охарактеризуйте основні об'єкти інвестиційної діяльності.
- 17 Визначте роль функціональних учасників інвестиційної діяльності.
- 18 Визначте характерні ознаки фінансових інвестицій.
- 19 Визначте характерні ознаки цінних паперів.
- 20 Визначте основні види та форми цінних паперів.
- 21 Назвіть фактори, що визначають інвестиційні якості акцій.
- 22 Назвіть фактори, що визначають інвестиційні якості облігацій.
- 23 Назвіть показники оцінки ефективності фінансових інвестицій.
- 24 Назвіть фактори, що впливають на ціну фінансових інструментів.
- 25 Визначте характерні ознаки реальних інвестицій.
- 26 Назвіть основні об'єкти реальних інвестицій.
- 27 Визначте критерії, за якими відбираються об'єкти для реальних інвестицій.
- 28 Охарактеризуйте стадії кругообігу реальних інвестицій.
- 29 За якими ознаками класифікують реальні інвестиції.
- 30 Охарактеризуйте основні показники ефективності використання основних та обігових фондів.
- 31 Визначте, за якими принципами здійснюється оцінка об'єктів реального інвестування.
- 32 Охарактеризуйте зміст інновацій.
- 33 Визначте особливості інноваційної форми інвестицій.
- 34 Охарактеризуйте основні складові інноваційного процесу.
- 35 Назвіть основні об'єкти інноваційних інвестицій.
- 36 Охарактеризуйте види та форми інноваційних інвестицій.
- 37 Визначте роль державних органів управління в інноваційному процесі.
- 38 Визначте роль венчурного капіталу для розвитку підприємства.
- 39 Назвіть основні джерела фінансування інноваційних інвестицій.

- 40 Охарактеризуйте основні пріоритети науково-технологічного та інноваційного розвитку України.
- 41 Розкрийте зміст та специфіку іноземних інвестицій.
- 42 Охарактеризуйте основні види та форми іноземних інвестицій.
- 43 Охарактеризуйте зміст міжнародної інвестиційної діяльності та її чинники.
- 44 Визначте мотивацію, канали та інфраструктуру міжнародного інвестування.
- 45 Визначте напрями міжнародної інвестиційної діяльності.
- 46 Дайте характеристику прямим іноземним інвестиціям.
- 47 Дайте характеристику портфельним іноземним інвестиціям.
- 48 Дайте характеристику іноземним інвестиційним кредитам.
- 49 Охарактеризуйте основні функції міжнародних фінансово-кредитних установ та організацій на інвестиційному ринку.
- 50 Назвіть основні критерії та показники за якими визначається ефективність інвестиційного проекту.
- 51 Охарактеризуйте грошовий потік за періодом життєвого циклу інвестиційного проекту.
- 52 Визначте вплив інфляції на прийняття інвестиційних рішень
- 53 Визначте структуру та зміст інвестиційних проектів.
- 54 За якими ознаками класифікують інвестиційні проекти.
- 55 Охарактеризуйте порядок розробки інвестиційного проекту.
- 56 Визначте передінвестиційну, інвестиційну та виробничу фази циклу інвестиційного проекту.
- 57 Охарактеризуйте процедуру оцінки інвестиційного проекту інвестором (кредитором).
- 58 Охарактеризуйте зміст внутрішньої норми дохідності інвестицій.
- 59 Охарактеризуйте зміст інвестиційних ресурсів підприємства.
- 60 Визначте принципи формування інвестиційних ресурсів підприємства.
- 61 Назвіть основні форми інвестиційних ресурсів підприємства.
- 62 Обґрунтування потреби в інвестиційних ресурсах.
- 63 Охарактеризуйте методи розрахунку загального обсягу інвестиційних ресурсів.
- 64 Назвіть схеми та джерела формування інвестиційних ресурсів підприємства.
- 65 Назвіть проблеми формування та акумулювання фінансових ресурсів підприємства для забезпечення інвестиційної діяльності.
- 66 Охарактеризуйте основні методи фінансування інвестиційної діяльності.
- 67 Розкрийте зміст фінансового та оперативного важеля.
- 68 Охарактеризуйте зміст управління проектами.
- 69 Назвіть напрями, за якими здійснюється управління інвестиційними проектами.
- 70 Визначте порядок проведення комплексної державної експертизи інвестиційних програм та проектів будівництва.
- 71 Охарактеризуйте зміст механізму ціноутворення в інвестиційній сфері.
- 72 Визначте фактори, що впливають на формування ціни в інвестиційній сфері.
- 73 Охарактеризуйте способи реалізації інвестиційних проектів.
- 74 Визначте основні принципи державної інвестиційної політики.
- 75 Визначте основні завдання державної політики в інвестиційній діяльності.
- 76 Визначте зміст державного регулювання інвестиційної діяльності.
- 77 Охарактеризуйте прямі методи державного регулювання інвестиційної діяльності.
- 78 Визначте мету, види і напрями інвестиційного моніторингу.
- 79 Назвіть принципи побудови система моніторингу інвестиційних проектів.
- 80 За якими критеріями можна оцінити ефективність використання інвестиційних ресурсів.

Рекомендована література

Основна література

- 1 Степанова А. А. Інвестування в схемах і таблицях: підручник / А. А. Степанова. – 2021. Ч.1. – 103 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/347948389_Investuvanna_v_shemah_i_tablicah_Pidrucnik
- 2 Скоробогатова Н. Є. Інвестування: навчальний посібник для самостійного вивчення дисципліни [Електронний ресурс] / Скоробогатова Н. Є. – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2022. – 147 с. Режим доступу: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/47347/5/Investyvannia.pdf>
- 3 Мойсеєнко І. Інвестиційний аналіз : навч. посіб. / І. Мойсеєнко, І. Ревак, Г. Миськів, Г. Чапляк. – Львів : ЛьвДУВС, 2019. – 276 с.
- 4 Кальний С. В. Інвестування: практикум : навчальний посібник / С. В. Кальний.– Київ : Видавництво «Наукова столиця», 2020. – 135 с.
- 5 Інвестування : підручник для студентів вищих навчальних закладів / І. Л. Сазонець, В. А. Федорова, А. Ю. Гладченко. Львів : Новий світ-2000, 2019. – 388 с.
- 6 Ярошевич Н. Б. Державне управління інвестиційною діяльністю: навчальний посібник / Н. Б. Ярошевич, І. Ю. Кондрат, А. І. Якимів. – Львів.: «Новий Світ-2000», 2020. – 429 с.

7 Інвестування : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» / І. О. Доценко. – Хмельницький : ХНУ, 2020. – 88 с.

Додаткова література

1 Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. Дата оновлення: 1010.2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>

2 Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 р. № 5080-VI. Дата оновлення : 01.01.2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>

3 Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 р. № 93/96-ВР Дата оновлення : 17.08.2022. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>

4 Про ринки капіталу та організовані товарні ринки: Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV. Дата оновлення : 03.01.2023. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

5 Гук О. В. Інвестування інноваційної діяльності: начальний посібник / О. В. Гук, Л. П. Шендерівська, Г. А. Мохонько. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2022. – 186 с.

6 Dotsenko I. Investment climate of ukraine: trends and prospects. Theoretical and scientific approaches to the problems of modern economy: monography / Polyvana L., Lutsenko O.A., Marenych T.H., Polyvana A. etc. Boston : Primedia eLaunch, 2020. – P. 164-172.

7. Dotsenko I. Theoretical and methodical aspects of the enterprise competitive potential and features of identification of the factors of influence on its level. Strategies for Economic Development: The experience of Poland and the prospects of Ukraine: Collective monograph. Poland : Baltija Publishing, 2018. Vol. 2. P. 201-215.

8 Доценко І. О. Модель оцінки інвестиційної привабливості підприємства / І. О. Доценко, Л. О. Матвійчук // Modeling The Development Of The Economic Systems. – 2021. – № 2. – С. 6-12.

9 Доценко І. О., Мельничук О. П. Сучасні тенденції міжнародної інвестиційної діяльності / І. О. Доценко, О. П. Мельничук // Причорноморські економічні студії. – 2019. – Випуск 40. – С. 18-22.

10 Копитко М. І. Управління інноваціями та інвестиціями : навчальний посібник у схемах і таблицях. Вид. 2-ге, допов. і перероб. / М. І. Копитко, Н. В. Блага. – Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 296 с.